

der den Gang blev gjort ældre. Vakancelærere Uret, og jeg tror, at der ogsaa i Fremtiden vil gøres dem en vis Uret. Jeg vil derfor henstille til det kommende Udvalg og den højtærede Ministers velvillige Overvejelse, om dette Forhold ikke kunde ændres.

Naar jeg ser paa de Tilskud, der efter Forslaget skulle udredes til Lærertilskuddet, henholdsvis af Staten og af Kommunerne, forekommer det mig, at Bykommunerne mange Steder ere stillede noget gunstigere end Landkommunerne. Paa Øerne, hvor der bliver normeret et Maksimum af Begyndelsesløn, ville saadanne Landkommuner komme til at udrede langt mere til Begyndelseslønninger end nogen Bykommune. Bolig, Brændsel og Have regnes her paa Øerne for 330 Kr., og forhøjer man nu Godtgørelsen paa eventuelt Afsavn af Have, bliver det mere. Naar de 330 Kr. lægges til 1,400 Kr., have vi 1,730 Kr., medens Bykommunerne ingen Steder komme til at udrede mere end 1,500 Kr., endda paa højeste Skala. Dette synes jeg er en Uret. Og hvad er det saa, Staten byder? Her i Købstæderne byder Staten som højeste Løntillæg 1,500 Kr., d. v. s. det samme, som Kommunen yder, men i Landkommunerne kun 1,000 Kr. Det forekommer mig, at dette Forhold bør ændres, og ligesom Staten i Byerne udreder Halvparten af Lønnen, burde den ogsaa gøre det i Landkommunerne. Statens Tilskud burde alle Steder staa i et vist Forhold til Kommunens, i hvert Fald ikke være mindre paa Landet. At der maa blive en Forskel paa Statens Tilskud i ringere stillede og i bedre stillede Kommuner, ser jeg fuldt vel, men det have vi altid været fuldt klare over, at de mere ugunstigt stillede Kommuner skulle have et højere Tilskud fra Statens Side. Derfor har man ogsaa foreslaaet i en særlig Paragraf at bevilge 100,000 Kr. til Hjælp til de ugunstigt stillede Kommuner. Der vil vel i øvrigt altid blive nogen Forskel paa Lærertilskuddet i Byen og paa Landet. Det er vist i al Almindelighed rigtigt, at det er billigere at leve paa Landet end i Byen. Det gælder navnlig, hvad Husleje angaar. Men jeg kan dog ikke undlade at gøre opmærksom paa et vist Forhold, som virker uheldigt paa alle, som bo paa Landet, ikke blot Lærere, men mange andre. Der er visse Udgifter, som man har paa Landet, men som man er fri for i Byerne. Det gælder navnlig dem, der ere Forældre. For dem er det en stor Fordel at bo i eller tæt ved en By, hvor man har Lejlighed til for en billig Penge

at faa sine Børn bedre underviste, end man efter Skolens hele Ordning kan faa dem underviste paa Landet. Naar man bor i eller tæt ved en By, kunne Børnene sendes til Realskoler eller Mellemskoler, som man jo nu har alle vide Vegne, medens andre — og det gælder baade Tjenestemænd, Embedsmænd og Folk i private Stillinger, — som ville have deres Børn underviste ud over det Lavmaal, der kan opnaas i den offentlige Folkeskole, ikke alene maa betale Undervisningspenge, men ogsaa betale for Børnenes Ophold paa Kostskoler. Jeg synes, at de Behageligheder, man saaledes har ved at bo i Byer, hvor man har lettere ved at faa en tidsvarende Undervisning, nok kan opveje den Merudgift, man har til Huslejen.

Endnu vilde jeg gerne berøre et lille Spørgsmaal vedrørende Kirkebylærerforretningerne. I Slutningen af forrige Aarhundrede fik man lavet en Ændring, hvorefter Lønnen til Kirkebylærerne blev sat op. I 1904, tror jeg, fratog man dem igen Tillæget, ja, jeg kender endog Tilfælde, hvor man tog mere fra, end man havde lagt paa. Jeg kender endog en Kirkebylærer, der tidligere havde $3\frac{1}{2}$ Td. Byg efter Kapitelstakst. Det blev noget over 30 Kr. Saa fik han et Paalæg af op til 50 Kr. Saa kom imidlertid Loven af 1904, og saa sagde man: 30 Kr. skal væk, nu skal han kun have 20 Kr. Saaledes er det gaaet til Trods for, at mange af de Forretninger, der paahvile Kirkebylæreren, den Gang var frataget vedkommende Embede. Nu igen ligesom ved Skoleloven af 1814 at ville normere et Vederlag paa 20 Kr. for dem, der bære Tittelen af Kirkebylærer; forekommer mig at være et mærkeligt Forslag i 1907. (Afbrydelse af Bluhme). Ja Tittelen er ogsaa noget, men det er jo ellers ikke Regelen, at man betaler for den. (Afbrydelse.) Ja, jeg ved godt, at der betales Rangskat, men jeg tror ikke, at Kirkebylærerforretningerne hæve noget Menneske op i en højere Rangklasse, det er mig ikke bekendt. Men det kan ikke være for Arbejdet, at disse 20 Kr. ydes, og jeg skal sige hvorfor. Der er saa uhyre Forskel paa Omfanget af det Arbejde, man paalægger en Kirkebylærer. Der er store Sogne, hvor der er op imod 300 Forretninger om Aaret at indføre i Kirkebogen — bortset fra Kommunikanderne. 300 Gange skulle de modtage Mennesker og føre dem ind i deres Stue eller Kontor og være rede Fredag, Lørdag og hver Dag for at indføre Forretninger i Kirkebogen. Desuden kan der i et saa-